

Japon hikâyesinin babasından kalan son miras

Modern Japon öykücülüğünün en önemli isimlerinden Ryunosuke Akutagawa'nın otobiyografik öykülerinden oluşan 'Bir Budalanın Yaşamı' adlı kitabı, hem yazarın yaşadığı dönemin sosyal ve siyasi yapısını hem de bu kasvetli toplumsal yapının içinde kendi cinselliğini, edebiyatı, dini, diğer insanları ve ölümü keşfedişini anlatıyor.

ELİF TÜRKÖLMEZ
elifturkolmez@gmail.com

Ölüm, edebiyatın sık sık eğildiği bir mevzu, ancak yazarın kendi intihar mektubunu yazması, nereden baksanız zor, okur için ise bunu okuması, hazmetmesi ve yoluna devam etmesi çetrefil bir sınav.

Netflix'teki belgelelerini izledikten sonra, New Yorklu ünlü şef Anthony Bourdain'in ardından ve yine geçen gün haberi gelen, genç oyuncu Angus Cloud'un intiharı üzerine de oturup biraz düşünme ihtiyacı hissetmişim.

"İnsan canına neden kıyar?" Bourdain'in dediği gibi belki de bazen sadece "Çok sevildiği için..." mi?

Neyse, burası bunları konuşma yeri değil ve zihinsel durumu çok da iyi olmayan kişilerin bu haberleri görmesinin bile pek iyi bir fikir olmadığına eminim.

Ancak elimizdeki 'Bir Budalanın Yaşamı'nın ve 150'ye yakın diğer harika kitabın yazarı Ryunosuke Akutagawa intihar etmiş ve geride bıraktığı mektup da bir kitapta yer alan anlatılardan biri olunca insan bu konuya girmeden edemiyor.

İnsan doğasının karanlık yönlerine bakmayı seven Akutagawa'nın yaşamının son döneminde kaleme aldığı eserlerden derlenen bu seçki o dönemki yoksul, mutsuz ve sessiz Japon toplumunun buhranlı halini

ruhiyesine de ayna tutuyor.

Eserlerinde sık sık yer verdiği doğa, bu seçkide de başrolde elbette. Ancak **ona göre kokmuş yosunlar, uğuldayan sazlıklar ve karanlık ormanlar demek olan doğa hiç de davetkâr, kapsayıcı ve dostça bir alan değil. Doğa onun için tekinsiz ve korkutucu bir yer.**

Söylememe gerek var mı bilmem ama aynı zamanda dostluklara da inanmayan, hatta 'can ciğer dost' kavramından nefret eden bir yazar kendisi. Aynı zamanda nefret ettiği her şeyden nefret eden... Akutagawa'yı bu kitapla keşfedecek olan okuru harika bir hazine beklediğini söylemeliyim ancak sanırım çoğunu İngilizceden okuyabilirsiniz. Ayrıca öykülerinden çevrilmiş filmlere de bakabilirsiniz. Akira Kurosava'nın yönettiği ve yazarın 'Rashomon' ve 'Korulukta' adlı iki kısa hikâyesinden uyarlanan, 1950 yapımı 'Rashomon' nefistir mesela.

'Bir Budalanın Yaşamı', ifade biçiminin yalınlığıyla okuru aldatmasın; bu hiç de kolay lokma bir kitap değil, adeta demir leblebi. Boğazdan zor geçer. Zihinden zor çıkar. ■

